

**IV. ULUSLARARASI
BİLİMSEL VE MESLEKİ
ÇALIŞMALAR KONGRESİ – MÜHENDİSLİK
(BILMES EN 2019 - ANKARA)
ÖZET METİN BİLDİRİ KİTABI**

**IV. INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND VOCATIONAL
STUDIES CONGRESS – ENGINEERING
(BILMES EN 2019 - ANKARA)
ABSTRACT BOOK**

ARALIK / DECEMBER 2019

Kitabın Adı: IV. Uluslararası Bilimsel ve Mesleki Çalışmalar
Kongresi - Mühendislik Özet Metin Bildiri Kitabı

ISBN: 978-605-80297-4-3

Hazırlayanlar: Tolga YÜCEHAN

e-mail: tolgayucehan@gmail.com

Umut SARAY

e-mail: umutsaray@gmail.com

Yayın Tarihi: 18.12.2019

KONYA YAKIN BATISINDA BİR JEOLojİK MİRAS ÖRNEĞİ: ALTINAPA STROMATOLİT VE ONKOLİTLERİ

Şeyda Parlar¹, Yaşar Eren¹

¹ Konya Teknik Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Konya, Türkiye

sparlar@ktun.edu.tr

yeren@ktun.edu.tr

Özet

Konya bölgesi gerek litolojik, gerekse yapısal açıdan jeolojik miras olarak tanımlanabilecek ve jeoturizm potansiyeli kapsamında değerlendirilebilecek çok sayıda alan barındırmaktadır. Konya'nın yaklaşık 20 km batısında bulunan ve stromatolit-onkolitlerin yaygın olarak gözlemlendiği Altınapa alanı, bunun güzel bir örneğidir.

Yörede temeli, Mezozoyik yaşlı kireçtaşı, dolomit, dolomitik kireçtaşı ve çörtlü kireçtaşı oluşturmaktadır. Bu topluluk üzerine, Miyosen-Pliyosen yaşlı ve birbirleriyle yanal düşey geçişler sunan karasal alüvyal kompleks çökelleri, gösel çökeller ve volkanoklastikler açılı uyumsuzlukla gelmektedir. Tüm bu kayaları uyumsuz olarak örten Kuvaterner yaşlı alüvyonlar yörenin en genç birimidir. Organosedimanter yapı özelliğindeki stromatolit ve onkolitler, gösel Ulumuhsine formasyonu içerisinde yaygın ve yoğun olarak gelişmiştir. Ulumuhsine formasyonu, kireçtaşı, onkolitli kireçtaşı, stromatolitik kireçtaşı, killi kireçtaşı, marn, çamurtaşı, kiltası, kumtaşı, ve çakıltası araldanmasından oluşmaktadır. İnceleme alanında, değişik uzunlukta D-B ve K-G gidişli iki normal fay takımı izlenmekte ve bunlara bağlı olarak gelişmiş küçük ölçekli graben-horst yapılarına rastlanılmaktadır.

Konya bölgesinde Ulumuhsine formasyonu içerisinde çok değişik lokasyonlarda stromatolit ve onkolitler bulunmaktadır. Birim içindeki bazı kireçtaşları tümüyle stromatolit ve onkolitlerden oluşmaktadır. Ayrıca birimin çakıltası, kumtaşı, çamurtaşı araldanması şeklindeki kesimlerinde de stromatolit ve onkolitler gözlenmektedir. Jeolojik miras açısından önemli görülen söz konusu alan, Altınapa Baraj gövdesinin yaklaşık 1 km kuzeydoğusundaki Çaylakbayır mevkinin batısında bulunmakta ve stromatolit-onkolitler kırıntılı kayalar içerisinde yer almaktadır. Bu kesimde yaklaşık 1 km² lik alan içerisinde konik, dallanmış, dairesel ve kolon tipi stromatolitler gözlenmektedir. Stromatolit ve onkolitler bazen onlarca metre uzunluğunda küresel ve konsantrik sarımlı kütleler şeklinde bulunmaktadır. Bazen de kırıntılı kayalar üzerinde kütleler şeklinde mantar ve değişik görünümlü yapılar oluşturmaktadır. Kolon şekilli olanlar ise çapları 1,5-50 cm arasında değişmektedir. Stromatolit ve onkolitlerin bulunduğu alan görsel olarak ilginç, güzel ve görülmeye değer bir jeosittir. Yol güzergâhına ve kum ocakları olarak işletilen alanlara yakın olan oluşumlar tahrip olmakta olup, gelecekte tamamen yok olabilme riski taşımaktadır. Bu nedenle, söz konusu alanın korunarak bir jeolojik miras alanı olarak değerlendirilmesi jeoturizm açısından da önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Konya, Altınapa, Stromatolit, Onkolit, Jeolojik miras

ALTINAPA STROMATOLITES AND ONCOLITES: AN EXAMPLE OF GEOLOGICAL HERITAGE IN THE NEAR WEST OF KONYA

Abstract

The Konya region contains many areas that can be defined as geological heritage in terms of both lithological and structural aspects and can be evaluated within the scope of geotourism potential. About 20 km west of the Altınapa area, where stromatolites and oncolites are commonly observed, is a good example of this.

Mesozoic aged limestone, dolomite, dolomitic limestone and cherty limestone constitute the basement rocks of the region. This group is unconformably overlain by Miocene-Pliocene aged terrestrial alluvial complex sediments, lacustrine rocks and volcanoclastics. Quaternary alluviums unconformably covering all these rocks are the youngest unit of the region. Stromatolites and oncolites which are organosedimentary structures, have been developed extensively within the lacustrine rocks of Ulumuhsine formation. The Ulumuhsine formation is composed of limestone, oncolitic limestone, stromatolitic limestone, clayey limestone, marl, mudstone, claystone, sandstone, and conglomerate. In the study area, there are two normal fault sets which are trending E-W and N-S. Depending on these, small scale graben-horst structures can be observed. Widespread stromatolites and oncolites can be observed at the various outcrops of the Ulumuhsine formation in Konya region. Some limestones are completely of stromatolitic and oncolitic. In addition, stromatolites and oncolites can be seen in the conglomerate, sandstone and mudstone alternations. The area, which is considered important in terms of geological heritage, is located to the west of Çaylakbayır locality approximately 1 km northeast of Altınapa Dam. In these outcrops the stromatolites and oncolites are developed in the clastic rocks. In this section, conical, branched, circular and column types of stromatolites are observed within an area of approximately 1 square kilometer. Some of the stromatolites and oncolites have spherical and concentric forms which continue laterally tens of meters. Some of them occur as isolated bodies generating mushroom or similar forms over the clastic rocks. The diameters of the column types stromatolites vary between 1.5-50 cm. All these structures create a visually interesting, beautiful and spectacular geosite area. The structures which are close to the road and the sand quarries have been destroyed partly. Therefore they carry risk of disappearance of these admirable

structures in the near future. For this reason, it is very important to protect and evaluate the area as a geological heritage site in terms of geotourism.

Keywords: *Konya, Altınapa, Stromatolite, Oncolite, Geological heritage*

